

Krijn Peter Hesselink leest Lucebert (De Langste Dag, 10 december 2010)

Krijn Peter Hesselink

bron

Krijn Peter Hesselink, *Krijn Peter Hesselink leest Lucebert (De Langste Dag, 10 december 2010)*.
2011

Zie voor verantwoording: http://www.dbnl.org/tekst/hess068dlda01_v01/colofon.php

© 2011 dbnl

Krijn Peter Hesselink leest Lucebert

Sonnet

ik
mij
ik
mij

mij
ik
mij
ik

ik
ik
mijn

mijn
mijn
ik

Bron: Lucebert, 'apocrief / de analphabetische naam'. In: Lucebert, *verzamelde gedichten* (redactie en samenstelling Victor Schiferli). De Bezige Bij, Amsterdam 2002, p. 13-79

School der poëzie

ik ben geen lieflijke dichter
ik ben de schielijke oplichter
der liefde, zie onder haar de haat
en daarop een kaaklende daad.

lyriek is de moeder der politiek,
ik ben niets dan omroeper van oproer
en mijn mystiek is het bedorven voer
van leugen waarmee de deugd zich uitzielt.

ik bericht, dat de dichters van fluweel
schuw en humanisties dood gaan.
voortaan zal de hete ijzeren keel
der ontroerde beulen muzikaal opengaan.

nog ik, die in deze bundel woon
als een rat in de val, snak naar het riool
van revolutie en roep: rijmratten, hoon,
hoon nog deze veel te schone poëzieschool.

Bron: Lucebert, 'apocrief / de analphabetische naam'. In: Lucebert, *verzamelde gedichten* (redactie en samenstelling Victor Schiferli). De Bezige Bij, Amsterdam 2002, p. 13-79

Waar ben ik

waar ben ik
waar ga ik
wie verneemt mij
wie neemt mij mee
wie overheert mij
wie heeft mijn oren
zij zijn verstolen
zij zijn gestolen
zij zijn verborgen
borsten
bijtels weten daarvan

hoeveel begeerte belegt mijn mond
eten
ik spreek melkglazen bevruchting in de lucht
een ieder zij voorzichtig
een ieder bukt zich
er is geweldig
er is de toen
er is de thans
nu is er een hol
dan is er een kom
waar ga ik
waar ben ik
men mij
letter mij
is mij is mij
mij
frijs
mij
is mij

Bron: Lucebert, 'apocrief / de analphabetische naam'. In: Lucebert, *verzamelde gedichten* (redactie en samenstelling Victor Schiferli). De Bezige Bij, Amsterdam 2002, p. 13-79

Anders anders

anders anders bekend maar herkend toen,
zij mij lucebert noemde diotima mij.
mijn masker die, die geslagen met bliksemend licht,
nu reclame - betaald als gezichten der teutschen -
mij met smaad tot in wijsheid nog volgt;
dat het lot past een lach,
waaninnig en weggedragen mijn hoofd
als een grimmige vrucht en vol van diotima was.

nu zwerf ik door naar het zuiden en vaak
verlicht in de druiven nar ik de roede,
de slagen der maan.
ik zing als een vogel, de oude, aan die alles bewezen:
de dichter verdrijft men met spot van de akkers der aarde.

zingende steeds, maar zinloos, wijl geen nest meer

en geen blijvend genoeg van node, want naakt,
want arm zijn is rijk in deze, de puilende tijd,
waar het markten gemis ons nog heftig betwist.

Bron: Lucebert, 'apocrief / de analphabetische naam'. In: Lucebert, *verzamelde gedichten* (redactie en samenstelling Victor Schiferli). De Bezige Bij, Amsterdam 2002, p. 13-79

Door die groene of moede musici

door die groene of moede
musici al vroeg heen en
weer gegaan hoog veel
maar ook vaak laag
lig ik naast mij het krijgshaftig
najaarsweer nu neerslachtig
en wens niet meer dan
mij volstrekt eenzelve
te bedelven onder mijzelf

Bron: Lucebert, 'apocrief / de analphabetische naam'. In: Lucebert, *verzamelde gedichten* (redactie en samenstelling Victor Schiferli). De Bezige Bij, Amsterdam 2002, p. 13-79

Ballade van de goede gang

een oud lied

weer vallen de zon en de seine
de nijl en de elbe voorbij
duisternis. de duisternis
vermaakt en vermorzelt mij

vermaak en vermorzel mij
zoals mij mijn namen
mijn maskers en graven zijn
ik ben goed voor de grond

ben ik goed voor de grond
ben ik goed voor de wijn
ben ik goed voor de wind
ah
laat mij donker en dronken zijn

donker en dronken zijn
soldatenjargon op de maat
van de dansende bah-bah-baal
jorgen jorgen ik ben een orgel

ik ben een keizerpijpje
en geef niet 7 maar sla 8
sla 8erover in de slaap
nu en in het uur van mijn dood

nu en in het uur van mijn dood
kun je me achterover lezen
een vlooiënkeesje in de schoot
der gemeente-riolering

de gemeente-riolering!
god geef mij wat water
ik ga de vuile rivier
het levende leven zijn

zijnde het levende leven
leest jezus de urinoir
daar staat wat wens en waar
is menselijk beschreven

en menselijk beschreven
 en wenselijk is god
 hij rijst uit de urine
 welriekend embryo

welriekend urinedier
 vermeng me met de vissen
 vermeng me met de mensen
 vermeng me met de maden

vermeng me met de maden
 met de staten-generaal
 mijn mond maakt ook de taal
 van stamelen tot magistraal

magistraal vaart als een haai
 mijn spraakorgaan over de oceaan
 en aarde zijn kaken kraken
 vermaken en vermalen mij

wij vermaken en vermalen mij
 hoeveel calorieën waarde
 ben ik gebaard en geboren
 mij goed te horen braden

om u goed te horen braden
 bak mij te middernacht
 ik blaas dan taptoe toe
 als een zalige heilsoldaat

als een zalige heilsoldaat
 beer ik weer onder de grond
 van u mijn uitgezongen mond
 maar knijp mijzelf weer vrij
 en ben de spijsvertering rond

zijn wij de spijsvertering rond
 wij zijn der spijsvertering grond
 creëren met een gulden mond
 een artistieke morgenstond

maar niet als de stadsreiniging ons vond

Bron: Lucebert, 'apocrief / de analphabetische naam'. In: Lucebert, *verzamelde gedichten* (redactie en samenstelling Victor Schiferli). De Bezige Bij, Amsterdam 2002, p. 13-79

Het vlees is woord geworden

nu komen ook de kooien van de poëzie
 weer open voor het gedierte van miró
 een vlo een lekkerkerker en een julikever
 raken met hun tentakels in de taal

oh droomkadaster gevoelig vatikaan
nu dwalen de devoten veel in uw terrarium
en kikkerstar ademend op avondmis
een aeralang - duister als bankgebouwen
onder de onweerlucht - ruisend van inflatiegerucht

maar snachts ontwaken de kanonnen hunner tongen
en kwakend gaan de granaten van hun kreten
over het ijsskoude woud
kinderen op hun ogen koud
en schamel hurken om de stulpen van hun lippen
daar knettert het geraamte van de kerststal al
er is een heiland in met door zijn lijf
vijf kogeltrechters voor een nagelval

de tranen van de dood
de maden van kristal

Bron: Lucebert, 'apocrief / de analphabetische naam'. In: Lucebert, *verzamelde gedichten* (redactie en samenstelling Victor Schiferli). De Bezige Bij, Amsterdam 2002, p. 13-79

Vaalt

hij zei mij veeg vrij
dit excrementenplein
en ik in de zonneschijn
nam vork en spade op

een meisje van de flikfabriek
in flarden nam ik op mijn riek
en wierp haar klappend in een kar
van het gemeente-energiebedrijf

een blauw en strakgespannen lijf
met blazen grauw op rug en buik
was te gewichtig in gebruik
en scheurde langs de tanden af

er waren er met geen gelaat
wat draden waar eens waren neus en oog
soms daarin draaiend als een rups
geel van het maal een smalle lach

een vlagje van papier stak int gebit
van een bij wenken steen geworden kind
ik ritste met nationale vingers
de natie uit de lippen van dit kind

want heel de natie is verblindend kwaad
dat van de kwaadsten maakt een bindend prooi
nu zijn wij allen aangeraakt
en met het allerkwaadste kwaad getooid

Bron: Lucebert, 'apocrief / de analphabetische naam'. In: Lucebert, *verzamelde gedichten* (redactie en samenstelling Victor Schiferli). De Bezige Bij, Amsterdam 2002, p. 13-79

Met ijsvulkanen

met ijsvulkanen oh noorwegen in de lucht
en ook uit de zon hol ook uitermate
gelukkig gaat met perspectief de dromende...
zo, lampen menigmaal, nubies verschijnt
landelijk tuurt de heer en veegt
met slanke sponzen weg de maan...
zwart, een niet te kennen kleur
trekt zijn partij halsstarrig door de stad
en keizer is de man
hij valt
vechtende

hoe met vakantie de maagd
strekt de feminist zich
wettelijk uit
hij drinkt in silhouet citroen
over de ... uitgeperst

maar die steden dansende aziaties waar
mongools het geloof
en daar waar eveneens krakende
ernstig het ijs is der wetenschap
komisch ook, maakt zolen de wet
want monds gelijk de zonde
wandelt hij wenkende, gelijk de weg
gelijk de wegen zijn
dat is:
vergiftigend

Bron: Lucebert, 'apocrief / de analphabetische naam'. In: Lucebert, *verzamelde gedichten* (redactie en samenstelling Victor Schiferli). De Bezige Bij, Amsterdam 2002, p. 13-79

Exodus-fragment

fragment

er naderen de vlammeende bergen
en o wat een zee zijn de bergen
ik ben begonnen geduldig
te zijn tussen haastige vlammen
want het licht dat gezien is ontstoken
tussen uw steile borsten
een kudde streng kijkende pijlen
wijst met de traagheid van pijn
nu alles is weggegaan
mij de weg aan

een stad gedood door een stoomboot
laagvarend als sluipende ziekten
verlaten heb ik met goudgeschilderde lippen
en dit gedaan heeft ook ulrich
schoon achter krakende maskers
want gade geslagen

de blonde orgels der wolken op de horizon
dof ontploffen en een volk
van padden is in de ruimte
zwaar en vergiftigend en ook
en ook naast mij kronkelen
de slimme de bedachte lichamen
van de rechtvaardige geesten
maar de ongezegelden
alleen waar is
dat wat in glinsterende gebouwen de dichters
zingende makend hebben aangeraakt
hare en zijne allerheiligste majesteit
zij van cyprus en die vermeld werd op patmos
zijn in koele zwarte takketorens een gloeiende appel

nog gaan de argonauten gaande
(want waar zijn zij nog) aan hun blauwe
donkerende ruggen schommelt het onschuldige water
en verdwijnend zijn zij als van middernachtelijke
torens gestrooide snippers
duizelende polydaukes witte hylos
hoe zijn zij gezien?
een hangende zee boven de bloedende ossen

ofwel de plots zwevende zilverorige honden
die wij daaglijks been en vlees gaven
op ons gebeente en vlees
dat was het laatste
wetende
onder gevaren vergaat het niet blijvende

maar wie jaagt en waarom gaan
aan de boom boven de baaierd
knapen-meisjesachtige bladeren verward opwaarts
als kneedde een hand haastig
de op donkre gronden drijvende oogappel of ook
als huilden de prachtige lippen
van het paardmens in de grassen
die van her volk dat
afgenomen de kracht van een oude god
en heeft met zwarte handen verdeeld
over gewas en waterwerken ent gebergte en de vol
tallig draaiende vlammen?
althans door veelkleurige kennis zijn zij
gelijk aan de nog slapende dingen
maar rijper
voor gewelddadige dromen open
dat het driestaartige voorhoofd
van een steeds groeiende storm niet zal rusten
zich zal roeren
aan hun hoornen ertsachtige of hun stenen borsten
waarna zij in hun cellen verzadigd
kwellen de aziatische reiziger
alsof deze een prijs gaf voor die nietige vernietiging:
het hoofd verlaten onder de gordel
want heeft hij niet vertolkt de zeer bedaarde ruimte
in een lied waarop de buik insliep
en droomde van de gevleugelde benen van hermes
die uit salamanders ontlook
dat geschiedde nog
toen voorkeurloos was en verwarmd het weten
door gedachten zichtbaar
tussen van hemel en aarde al de geslachten

in een verziend dwingende hitte huisde
ulrich die dit vlammen niet uitvond
gelijk alle zwijgende sprekers
hij wist van dit dooreen der waar- en gewaarwordingen

in de elmerstrasse daar gloeide hij
kortademend tussen gordijnen
starend naar haar herfsthand
die een lentelichaam opstak
als waren haar jurk haar rok een oven
waarin aardewerken brandden
maar haar hals werd een blauwgewelfde vlinder
en haar heup een glazen koetspoort
daardoorheen rinkelend reden de moren
met de nog vochtige hauri-brieven van de frisse ochtend
die daarachter over rivieren aanschoof
met negen donkre trappen in de borst
omdat dit ook gaat opwaarts
met de elbe opwaarts
voorbij griebo griebo voor de bergen
en in de verlaten bedding zijwaarts
als rood verdorde snoeken
oud sachsische schepen arund
een sterke visser van drenkelingen
arund van ada ada de slanke
die de nacht jammerend op de rug wierp
in een slagschaduw dromend naar de oevers voer
over blauwgroen vallende slangen
met grote sneeuw in de keel
naar ulrich die met kermende wolken worstelde
tussen van de gewonde fonteinen
gespartel radeloos
omdat zij onder heerschappij verboden geheimschrift hadden ontcijferd
zijn volk
met snachts zonaangebonden kattenogen
het tweemaal driftige ei verbrijzelden
want dit bedrijf en bedrog zij branden niet
het laat geen licht zien gelijk de inspanning
van het vluchtige lichaam van de wereld

dat een oordeel is een omarming:
 zo draait de grote allesmekende storm zijn kronkelende vaas
 boven een omzichtig voortstrompelend huis
 waarom is uw mond
 uw mond die macht maakte als een onzichtbare hand
 schitterend als officieren zich wassend in de omvergeworpen dorpen
 bij barbizone

daar was moed en onwetendheid
 hier nu ingetogen zuchtende schommel
 tussen japans vluchtige bloemen
 en moest hij zo geluidloos gaan ulrich
 ulrich vol verliefde vruchten
 naar waar huivert en blaast de naakte koude

murphew. gevangen was murphew
 ondankbaar en gevangen was murphew
 terwijl de wijze man gelijk numa pompilius
 die slechts met de nymphen regeerde
 zijn mond opat en met vreugde uitdeed de ogen
 de in jakkerge hulde schilddieren
 vanuit een gebiedend paspoort toegefluisterd
 daar waar gezichten groeien boog murphew de zweep van zijn achterhoofd
 gelijk ezau
 maar die kwam met manvolk vanuit de aarde
 als een bron van doornen op de voorgrond
 doch alleen luid grommen kon murphew
 rechtopstaand was hij de waterval
 die weergalmt voor de zieke
 de zeer weggeteerde nadir
 o zingen
 zingen op russische waters
 en over as rijden met wonden
 en mensen grijpen in de afgrond
 die spreken kunnen van de afgrond
 ook uitermate lenig treurende vingers vouwen
 rond een van het nest vrolijke vrouwenarm
 en straten en bruggen bouwen
 over vruchtbaarheid en vernietiging

kijk dit gebeurde murphew
achter zijn koestkalme deuren

eveneens hij is verdwenen
maar met een zak vol kinderzakdoeken
en stuiters en kersen en takjes zeemos
in samos is hij gezien
wassend kijkend naar het oosten
nog vroeg
overal plantte hij de wijnstok
dronk met zijn zonen zingend
als was de verminkte maan hun moeder
was de volwassen zon hun voedster
maar op bliksems dreven veel autoos
met krankzinnige lampen door de bergen
en de motoren ontbladerden
het groene jubelen van het voorjaar
daarom ging christus
een grot bewonen met de bokken en dan
geheimzinnig
ontstonden de vrouwen

Bron: Lucebert, 'apocrief / de analphabetische naam'. In: Lucebert, *verzamelde gedichten* (redactie en samenstelling Victor Schiferli). De Bezige Bij, Amsterdam 2002, p. 13-79

Christuswit

ik dacht dat christus wit was
zij hebben mij mannen meegenomen kind en maskers
ik zie en doe niet anders meer dan als een huid zijn van mijn passen
nu ben ik je kleine ankeren de stoomboot mond
maar straks zal ik ver hangen van je als een egelspin vervreemd

ik dacht dat hij ons wit zou zitten
maar hij was maar veld en onze leliën geknipt
ik wipte menigmaal met om zijn ademen je hoofdje tule
maar brak ik dan niet weg jouw schotsen y chromstalen kil

daar wij dus geard de beren schuimwarmte der gekarnde zon
en nietemin retorten zochten om verdriet te verdrijven
door de matglazen spiralen onzer slapende lijven
moest dan bij het herhaalde oversteken onzer getaste sterren
het gewicht onzer boodschappen zwart gedrukt gaan
en alles vals verstaan zijn

je maakte je ogen open met mijn valse sleutels
dat was bedacht de achterdocht dat was bedacht
kind
groeven wij niet met te dwaze hoofden luiken uitkijk naar elkaar
onze haren stonden alleen - hier en daar onze ogen
en waren wij niet verdwaald reeds voor het toegaan der smakende vazen

nochtans ik dacht dat christus jij mij wit was
ik dacht jij stond portaal nee moskeeën teder
de woestijn nergens zo gezuiverd dan jij
ik spelde ik dacht ik spelde de cactussen achterdocht
en naaide voor jou in mijn toegeplakte kamer langzaam liefde
het werd een moeizaam tafelkleed voor ene beker

nu drink ik reeds vergeefs de zeven jaren
zo verloren als het nog maar zijn kan in het stof onder mijn kasten dwang

ik wilde dat dit drinken
ik wilde lieveling dit drinken
ik wilde christus lieveling dit drinken
dat het wit was lieve wit was
ik dacht dat christus altijd maar gewoon mij wit was

Bron: Lucebert, 'apocrief / de analphabetische naam'. In: Lucebert, *verzamelde gedichten* (redactie en samenstelling Victor Schiferli). De Bezige Bij, Amsterdam 2002, p. 13-79

Romeinse elehymnen I,II en III

I

watermarmer braak mij mijn ruïne heil
de aeroplane stalagmiete zuilen mijner ziel
en leef zo suizend als mijn lichaam steil
staande in de op drift geheven jagers mijner taal

de omberwoeste zonen van de vrees
mijn mond verkaveld door hun willekeur
ik smoor hen in de riem van gassen smaak
ben ik de brander zo mijn ogen zien verkoold

verbind mij via sacra weer tot een kolommen tong
de straffe marmervingen van verrukte stem
een tempel van het jodelen genot
waar media besneeuwd het altaar echo-ego staat

want alles wat ik worden kan is om geluk
een naakt en zuiver lied door de antieke slaap
ik droomde: gijpen hebben de syllabe voet of oog
bedroefd met knagen daarom klaag ik nog saturnus sacrificio

met mijn liefste moe haar mond een part verbitterde meloen
mijn zoen de dorre beet ontande maan in starend vlees
oh zelf ons - vesta - morgen als het raam voorover
in de handen glimlacht uit het bachanale licht

laat dan mij sperwerhuilen van genot
stervend onder de arcen
en over mijn mond de dobber van de lach
dansen mijn rijen kanaluren rijm
voor het verstijvend hinkend occident

II

pantomimelied - purgavita vesta aarde -
 staat te dansen in portalen keel
 chinees gekleed zo grijs en geel
 treedt het uit als de bedaarde
 geest van haar gehavend kapiteel

oh getaande wijze marmerranken
 spelend om de eigen slurven lust
 in de nachten bloeiend onbewust
 uit de kelken maan vol blauwe dranken
 laaf mij
 gij zijt uitgerust

doe mij aarzelaar plaveien
 purgatoire via sancta
 alle tekenvrees bestrijden
 inse zuilenronde vesta

het is goed een stem te geven
 aan de lenzen van zo staar
 steeds in uw beheerst gebaar
 heldre innigheid te leven
 voor de spiegels vol barbaars gebaar

achter masker eerst het ware zijnde
 en mistralen zijn van leegte het bedrog
 oh mijn maagden van de echte overgave
 staar een spraak uit marmerlijven
 maskertaal en dithyrambespot

en ik rotonde mijner ogen dwalen
 zingt de zichtbaarheid van pantomimelied
 zaal zo donkerwoelend ziet
 de aarde mij aan - ik wil haar bestralen
 vanuit orale oogportalen
 wil haar maskeren met dans en lied

III

wit en licht ligt mijn geest op de maan
als mijn lijf op de goudschaal der zon
van de zuil van de nacht kraait de haan
als de taal van de donkre kolom mijner tong

ei en oer in de dans van het zaad
straalt de mens - hij kent de pijl hij kent de boog -
ben ik de jacht ben ik de jager van de laat
op land gebrachte ziel - zij staat gehoord zij staat gevangen in mijn oog

oh dans als de lopende borst van genot
leng mij mijn ijle pijlen - vlug van getal en van droom
tis in volt van het vuur of in stilt van het steen
dat gij rust als de vrucht als de vondeling god

Bron: Lucebert, 'apocrief / de analphabetische naam'. In: Lucebert, *verzamelde gedichten* (redactie en samenstelling Victor Schiferli). De Bezige Bij, Amsterdam 2002, p. 13-79

Romance

de mist was warm neuriënd zand
oude muziekmensen liepen
langs nieuwe harpen langzaam
vonden aan breekbare heuvels
in de maan drie witte heren
blokfluit blazen en een dikke
engel aaide een glazen bas

de wereld is dicht en begoocheld
tussen sterkstaande stemmen
wandelen de mensen op kermende handen
maar uw gezicht is een haan
een haan gouden of duister
en met schellen graaft hij de avond
en uw hand uw hand een verheugde
oogopslag blinkend in de ochtend

toen kwamen wij in de weerspannige dorpen
als haren daar stonden de mannen de vrouwen de mannen
en luidend hun bronzen vlammen galmend
aan elkander galmend
want geen hield van ons daar
omdat wij raar waren
maar een pleisterplaats is uw stem
een ruggedraai als rook een damp
vaststaande naast de vorstinnen
en alleen met uw zingen
kan ik zingen van de rijkdom en van de
gezalfde hoeven die daarop sloegen
hoe? een boom ben ik verbrand in de wolken

of een stenen stroom in de grond
wie zal deze dan horen
en wie zal deze verstaan

de oude muzikmensen slapen
naast nieuwe harpen eenzaam

Bron: Lucebert, 'apocrief / de analphabetische naam'. In: Lucebert, *verzamelde gedichten* (redactie en samenstelling Victor Schiferli). De Bezige Bij, Amsterdam 2002, p. 13-79

Een liefde

op de drempel stond armenkruis je stem
en ik proef in huis je tranen in een vaas staan

ik bleef en passant aan de andere kant van de straat
er groette mij een hand en ik las dat het te laat was

vroeger vonden wij tegen het glas een vliegmachine
maar lachten bij elke barst achter onze zachte kieuwen

nu glijden wij gescheiden door azië en europa
en je zwijgen is van porcelein en mijn hijgen een hamer

Bron: Lucebert, 'apocrief / de analphabetische naam'. In: Lucebert, *verzamelde gedichten* (redactie en samenstelling Victor Schiferli). De Bezige Bij, Amsterdam 2002, p. 13-79

De ochtend

in galop gingen de donkere bloemen
de nacht op zijn aangezicht door
hij hoorde de wolken noemen
zag opbouwen de grote vogels
betastte de lont in de gangen
met een hand als een driftige monnik
en dan verdwenen de dingen
op witte zwevende ruggen
en terug zag hij arglistig de dieren rondom
mompelend trippelen

er is een schaduw groter dan de bergen
maar dwergen trekken hem
diep in de dalen in de diepte
lopen de smeltende mensen
en riep in hun vechtende haren
een 2 cm meisje
hurken kunnen zij en blaffend
woedende vlammen koelen

sochtends kochten zij gladde kranten
linten wringende snavels

tussen wreed stekende korrels alleen kraken de lippen
in de hemelregen lopend
in de springende wind biddende spieren
korrelen van de dode
maar van de dode woont de deur open
en op grote voeten schroeit hij
dwars door de karige enge
en zingt hij?

hij zwijgt als een gat in zijn weinige ogen

Bron: Lucebert, 'apocrief / de analphabetische naam'. In: Lucebert, *verzamelde gedichten* (redactie en samenstelling Victor Schiferli). De Bezige Bij, Amsterdam 2002, p. 13-79

Film

in de pupil zittende willoos van doelwit
een dier te zijn van zien
een stier van cinemafotografie die
doorpriemt de prairie met een linnen lieveling van licht

zo breekt door de welriekende stilstand
de spitse keel van de kans
ik rijs langs de trap van trallah
per expresse tot een trans

er bloeit boven elektrisch fluweel
ik verdoof mij daar voor het open voorhoofd
voor het voorhoofd van de beminde
de beminde die slaapt

de beminde die achter grendels grenzen
toevouwt en opbergt en barvoets
in de gedaante van stralen wegvliegt
van de aarde de vertraagde opname
van mijn schaduw afpoetst

Bron: Lucebert, 'apocrief / de analphabetische naam'. In: Lucebert, *verzamelde gedichten* (redactie en samenstelling Victor Schiferli). De Bezige Bij, Amsterdam 2002, p. 13-79

Voorjaar

de dorre akker wordt gewassen
de appelschimmel glimt en hinnikt
op lopers licht en wind de weerhaan hurkt
kindren zingen in de klassen

soms de roeper roept de noemer
in het bosgras snorren steeds de krekels
savonds geeft de herder tekens
langs het venster met de bloemen

namiddernachts de spinner wok-wok
wordt in gesloten ogen wakker
warme vlekken adem vlakken
uit de kaarsenpit zun tric-trac

...

sochtends schokkend vlotten zon en wolken
ontwaakte bomen en vogels zuchten en bloeden
verwoed de woede koelt de woede
de mensen verwelken en smelten als toevallige vlokken

Bron: Lucebert, 'apocrief / de analphabetische naam'. In: Lucebert, *verzamelde gedichten* (redactie en samenstelling Victor Schiferli). De Bezige Bij, Amsterdam 2002, p. 13-79

Het licht is dichters dan

het licht is dichters dan
het lichte gezicht van de mens
met gespierde vlaggen sluit
het de deuren van de huid
op wacht staat buiten de nacht

hol water fluit en lokt
in golven vervaard en hard
onder de straal aan zijn haard
de straal vant gegrendeld gezicht
in zijn gegrendeld gezicht ligt de mens

een kamer voor de eenzaamheid
een voorhof voor de duisternis
daartussen trilt op elke drempel
de wimpel van de heugenis

Bron: Lucebert, 'apocrief / de analphabetische naam'. In: Lucebert, *verzamelde gedichten* (redactie en samenstelling Victor Schiferli). De Bezige Bij, Amsterdam 2002, p. 13-79

Simbad de luchtman

nachtenlang bemediteerde hij (een schemermens)
het woord schampscheut
sinds het werd al langzamer laat
met de maan haar bittere adem
steeds blazend aan zijn slaap
en koel koel boog de ochtend
met haar zijden manieren
voor de oververmoeide eindeloos

muziek maakt vreesachtig
herinner je je liefde

alleen voor getekende gevechten
simbad een blauwkind gebracht had
hij bij de eenzame katten
het smeulde maar wat maar werd groter
en met klaterende pezen verscheen het
eens tussen tractors op een akker
boeren en paarden knielden evenwel
de grote grond wierp die om en
sissende bloemen gingen hen begroeien

overall werd hij een wanhopige koning
die torens en muren wegstromen hoorde
in brood vond de beringde vingers
van die die hij meesmuilend beminde
op trams trok hij de aandacht
omdat op zijn bevel men doorreed de stad uit
greppels en heggen door de nacht
in bellend in gefluister en scherven

door de kersverse gezonde wonden
worden de werkelijke wonden
daarom ging hij opgeblazen trillend
het laatste jaar in boven loodsen
lorrige huizen en paleizen zweven
en aan zijn zolen zagen
de vele late zomerse wandelaars verbaasd
hoe laat het was maar verward
maar a-symmetrisch
en men weet niet en men weet niet weet niet
wie werd geboren wie niet werd geboren
gegeten en niet gegeten

men weet niet de
 stoel staat thuis en de tafel
 de haan kraait zijn doos vol de treurbes
 wordt gewekt met hamerslagen taai water
 wapperde aan de knuppel en klare taal
 ojeenee
 werd meegenomen de 7de dag simbad
 zwom krachtig dwars door de zeebomen
 dwars door de wijdvertakte wrakken
 langs helderman en bruyvis
 die zojuist zitten te nippen en overleggen
 ver weg ver en ver weg en verder en verder verder weg
 en weg

Bron: Lucebert, 'apocrief / de analphabetische naam'. In: Lucebert, *verzamelde gedichten* (redactie en samenstelling Victor Schiferli). De Bezige Bij, Amsterdam 2002, p. 13-79

Horror

voor z.h. gregorius VII

savonds gaat heer horror uit
 (hij pienkt aan de ladies, hij pienkt aan de poem)
 waarom geeft het witte kappersruit
 heer horror niet de spiegels van een duit
 aan de ene zij de zee de 1 de dier
 aan de andre zij 1 kromme officier

heer horror weet niet wat hem overkamt
 de bleke tanden van de ouwer maan, hij is gekaart
 en daar tikt hij van de blanke schoppen
 twee vergulde negerkroppen
 en zijn keel is schroever van de aas
 hij bezingt de boorbaan van de muis

op een hoek bedekt hij met de kinderdoeken
 al de afgelapte bedelstoepen
 iemand komt hem roepen: eet u kaas?
 ja ik draag de korsten van een dwaas
 ja ik draag te korten van een maar
 koopbaar ben ik door mijn strooien haar

dan vliegt (foei) 1 negerschedel door het raam
 de tondeuze doezelt aan zijn naam
 horror rorror razer raar
 ik ben zwaar belegen waar
 in mijn zak de moederkoeken
 dragen strakgetrokken broeken
 1 en al is officier
 en mijn huid staat op een kier
 maar uit alles speelt een kruis
 horror rosser racer ruis

horror jij komt niet meer thuis

Bron: Lucebert, 'apocrief / de analphabetische naam'. In: Lucebert, *verzamelde gedichten* (redactie en samenstelling Victor Schiferli). De Bezige Bij, Amsterdam 2002, p. 13-79

Lente-suite voor Lilith

introductie:

als babies zijn de dichters niet genezen
van een eenzaam zoekend achterhoofd
velen hebben liefde uitgedoofd
om in duisternis haar licht te lezen

in duisternis is ieder even slecht
de buidel tederheid is spoedig leeg
alleen wat dichters brengen het te weeg
uit poelen worden lelies opgedregd

kappers slagers beterpraters
alles wat begraven is
godvergeten dovenetels laat es
aan uw zwarte vlekken merken dat het niet te laat is

wie wil stralen die moet branden
blijven branden als hij liefde meent
om in licht haar duisternis op handen
te dragen voor de hele goegemeent

1

o-o-oh
zo god van slanke lavendel te zien
en de beek koert naar de keel
en de keel is van de anemonen
is van de zee de monen zingende bovengekomen

kleine dokter jij drinkende huid van bezien
zie een mond met de torens luiden de tong
een wier van geluid de libbelen tillende klei

en jij
wassen jij klein en vingers in de la in de ven
lavendel in de lente love lied
laat zij geuren
pagodegeuren
lavendelgoden
geuren

2

geleerden zeggen dat mijn liefde beffen moet dragen
hoge stoelen tussen de tanden moet zetten
zal zij zijn
de - kleine - lachende - versierde - vitrine - lilit? -
de kleinegichelversierdevitrinelilit?

muzieken moet men in bed zoos zachtjes opzetten
een fluwelen mecaniekje een fluwelen liedje
maar lieve
daar torrelt de trom de trom de trom
en bast een vracht van hangnaar klappert haar licht
haar blazend licht

en ik en ik ik ben ik jaag niet naar de letter
luister ik jaag niet naar de letter maar ik luister
daar blaast haar licht een stoeiende tuba in de zoen
ik ademhaal ik jaag het hippende licht
knip knip
en overal overal stroomt stroomt mijn oog:
rivier van fotografie

3

lilith
die is lief die liebe suite van delibes

wie blijft
wie
die
wie is die
lilith
wie is lilith
lilith
die is lief die liebe suite van delibes

HA
daar dragen de orgels haar achterna
ka ka
kyrië eleison kyrië eleison
JA
zon zon zon zij is de lila kieuw de leliezon

Bron: Lucebert, 'apocrief / de analphabetische naam'. In: Lucebert, *verzamelde gedichten* (redactie en samenstelling Victor Schiferli). De Bezige Bij, Amsterdam 2002, p. 13-79